

La trobada anual del gènere

10 claus per obrir l'Eurocon

► El CCCB acull la cita de la ciència-ficció i la fantasia

ERNEST ALÓS
BARCELONA

Barcelona ha fet valer aquella singularitat espacial que és la concentració de llibreries i comerços agrupats en el seu triangle friqui per atraure a la capital catalana l'Eurocon, la trobada anual de la Societat Europea de Ciència-ficció, que se celebra, cada any en una ciutat europea, des de fa quatre dècades. Amb un pes notable dels temes fantàstics, la cita reunirà des de divendres fins diumenge els 850 aficionats (el 25% estrangers, de 90 nacionalitats diferents) que van aconseguir entrades, esgotades ja fa cinc mesos pels límits d'espai del CCCB. La major part de l'inacabable programa (180 actes), no obstant, estarà disponible per streaming a través de la pàgina web de Kosmopolis (<http://kosmopolis.cccb.org/bcn/eurocon>).

La trobada ha sigut impulsada pels responsables de la llibreria i editorial Gigamesh, del festival Celsius 232 d'Avilés, de la Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia i de la Societat Espanyola de Fantasia, Ciència-ficció i Terror. El caràcter continental de l'Eurocon (amb l'excepció del convidat especial Brandon Sanderson) deixa fora de focus l'emergent realitat de la fantasia i la ciència-ficció xineses, que en les últimes setmanes han desfilat fora de

programa per Barcelona amb les notables presències de Liu Cixin (*El problema de los tres cuerpos*) i Ken Liu (*La gracia de los reyes*).

Més enllà de les transmissions a través de la xarxa, hi haurà bastantes oportunitats perquè puguin participar-hi, ni que sigui parcialment, els aficionats del gènere que no estiguin acreditats. Estaran obertes al públic general la programació que desplegaran durant aquests dies la Filmoteca i Biblioteques de Barcelona i, al CCCB, les trobades amb Albert Sánchez Piñol (divendres), Brandon Sanderson (dissabte) i Rihanna Pratchett (diumenge). Així mateix, la llibreria Gigamesh mantindrà des d'avui fins dilluns un ampli programa de firmes amb una trentena d'autors presents a l'Eurocon i projectarà a la seva sala d'actes la programació *on line*. Un laberint de propostes entre les quals n'hem escollit 10 (i en podrien haver sigut més). Tots els actes, i els horaris de cadascun, es poden consultar a www.eurocon.org.

1 Sanderson, camí de la gran pantalla

La gran estrella de l'Eurocon és Brandon Sanderson, l'escriptor de fantasia (amb derivacions cap a la ciència-ficció, els superherois, la lite-

ratura juvenil i fins i tot el *western* negre). Amb una obra ja desbordant als seus 41 anys, arriba a Barcelona dies després que s'hagi fet pública la compra de drets per portar diverses de les seves novel·les a la gran pantalla. El pas clau en una carrera que fins ara el situa, juntament amb Patrick Rothfuss, just rere els passos de G. R. R. Martin. La productora DMG projecta de moment tres títols, tots ells situats al Cosmere, un univers compost de diversos mons fantàstics en què es desenvolupen la majoria de les seves obres. Amb una desena de títols publicats recentment per Nova, hi haurà diverses ocasions perquè Sanderson expliqui les claus del seu Cosmere: firma demà a Gigamesh i pujarà a l'escenari per duplicat dissabte (la segona sessió, amb entrades per al públic general).

2 Sapkowski: màgia, espases i història

Si haguéssim d'escollir els grans noms en actiu de la fantasia ens quedaríem amb Martin, Gaiman, Sanderson, Rothfuss, Abercrombie, Pulman... i després segurament vindria l'autor polonès Andrzej Sapkowski, a qui també veurem aquests dies a Barcelona. Creador de la saga del mag Geralt de Rivia i de la trilogia històrica sobre les guerres hussites, Sapkowski estarà avui firmant a Gigamesh; divendres, debatent en una taula rodona sobre construcció de mons fantàstics; dissabte, homenatjant Stanislaw Lem, i diu-

BRANDON SANDERSON El creador del Cosmere, convidat especial, firmarà llibres demà a Gigamesh i farà doblat al CCCB dissabte.

RICARD FADRIQUE

ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL El nom local del duo de convidats especials. Divendres, al CCCB, tornarà la vista enrere cap a 'La pell freda'.

menge, sent entrevistat a fons per Pau Albert Huelgo.

3 Feminisme i ciència-ficció 'queer'

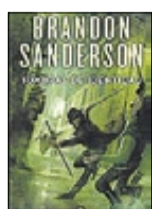
Un dels tòpics que pesen sobre el vast camp del que és friqui és que és terreny acotat per a adolescents

(o eterns adolescents) de sexe masculí i vida (hetero)sexual sota mínims. Això ja no és cert ni pel que fa al públic lector ni pel que fa als temes, i el programa de l'Eurocon ho demostra obrint-se a qüestions com el feminisme i l'homosexualitat en el gènere amb panells com *Queer societies in SF*, *Heroïnes feministes per al segle XXI* i *Gènere i posthu-*

les novetats dels autors de l'Eurocon

'SOMBRAS DE IDENTIDAD'

Sanderson: màgia i 'western' a la boira

Elegim com a novetat de Brandon Sanderson *Sombras de identidad* (Nova), la cinquena entrega de la sèrie *Nacidos de la bruma* que acaba de sortir del forn. Però el llançament massiu d'obres de l'emergent Sanderson inclou moltes altres perles. *Elantris*, ideal per introduir-se en el seu món, la sèrie juvenil *Alcatraz*, la revisió del tema del superheroi a *Firefight...*

'LUX PERPETUA'

El final de la trilogia de les guerres hussites

El polonès Andrzej Sapkowski té un parell de novetats relativament recents a les llibreries. Acaba d'arribar *Lux perpetua* (Alamut), el tancament de la seva trilogia històrica sobre les guerres de religió dels hussites (encara que l'original data del 2006). El seu títol més recent (2013, encara que publicat l'any passat a Espanya) és la preqüela de la saga de Geralt de Rivia *Estación de tormentas* (Artífex).

'FUTUROS PERDIDOS'

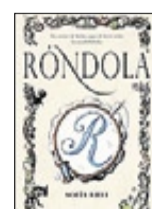
Explorant els mons múltiples

La texana Lisa Tuttle ha escrit en ocasions a quatre mans amb George R. R. Martin. Resident ara a Escòcia, escriu també sobre feminisme i cultura *queer*. Gigamesh publica ara *Futuros perdidos*. Un llibre publicat als anys 90 que explota el concepte dels mons múltiples: el penediment per un greu error porta la protagonista a pensar en passats alternatius.

'RÓNDOLA'

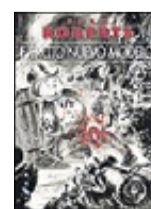
Un món de princeses incorrectes

La jove escriptora espanyola Sofia Rhei ha construït un món amb aires de conte de fades i molt de sentit de l'humor a *Róndola* (Minotauro). Un lloc en què una pupilla de l'Acadèmia Superior de Costura per a Damselles Impecables té un destí diferent del que s'espera d'ella. Feminisme, desimboltura al tractar les relacions sexuals i un complex món imaginari.

'EJÉRCITO NUEVO MODELO'

Una guerrilla antisistema

La novel·la de l'escoltès Adam Roberts *Ejército nuevo modelo* (Gigamesh) té més a veure amb les hosts d'Oliver Cornwell que amb el grup musical que va prendre prestat el nom. En el seu llibre, aquesta força és una organització de voluntaris, organitzada no jeràrquicament, connectada... Una mena de Wikileaks antisistema violent embrancat en una guerra civil britànica.

RICHARD CLIKNIK

ANDRZEJ SAPKOWSKI Entre la fantasia de Geralt de Rívia i la novel·la històrica. L'autor polonès surt a acte diari des d'avui fins diumenge.

JOSE LUIS ROCA

ROSA MONTERO L'escriptora ha freqüentat el gènere de la ciència-ficció amb llibres com 'Làgrimes en la lluvia'. Diumenge serà al CCCB.

manisme (divendres), *Relacions emocionals i familiars no normatives a la CF* (diumenge), i un parell de cites amb Sofia Rhei, autora que ha combinat fantasia, humor i feminisme en el seu últim llibre, *Róndola*. Un ambient que no té res a veure amb la resistència conservadora a aquests plantejaments en la ciència-ficció dels Estats Units.

4 Reivindicar Pedroló i Sánchez Piñol

L'Eurocon també vol servir d'apartador de la producció local. Un dels dos convidats especials és Albert Sánchez Piñol, que haurà d'oblidar-se de 1714 per tornar a *La pell freda* amb adaptació cinematogràfica en

projecte. Divendres a la tarda es presentarà la traducció a l'anglès del *Mecanoscrit del segon origen*, una edició especial a càrrec de la Diputació de Lleida que es regalarà als assistents i busca qui l'editi en el mercat anglosaxó. Diumenge, Antoni Muné-Jordà recordarà la ciència-ficció de Manuel de Pedrolo més enllà del *Mecanoscrit*, i divendres, a la Filmoteca, Carles Porta parlarà de la seva adaptació.

5 Rihanna Pratchett i els videojocs

La presència de Rihanna Pratchett servirà per homenatjar el seu pare, el gran Terry Pratchett, que va morir recentment. I perquè parli de la seva especialitat, els videojocs, i també del futur del *cross-media*, la promiscuïtat de gèneres narratius. Ho farà divendres en una taula rodona i pujarà a l'estrada en solitari dissabte i diumenge, amb la conferència oberta a tots els públics *La narrativa del pixel*. Dissabte, J. Valor Montero i Laura Llimós exposaran la seva experiència de narració transmèdia OMNI.

6 Bussejar en el món de G. R. R. Martin

Divendres, Elio García i Linda Antonsson, els responsables de Westeros, la gran enciclopèdia *on line* autoritzada per G. R. R. Martin i Javi Marcos, administrador de la pàgina Los Siete Reinos, debatran amb l'editor de Martin en castellà, Alejo Cuervo, la influència de la història europea en *Joc de trons*. Dissabte, per rematar la jugada, entrevista amb l'il·lustrador espanyol de l'univers Martin, Enrique Corominas. I diumenge, Mabel Valmorisco buscarà les referències en la literatura barroca per a les obres de dos renovadors del gènere com Martin i Rothfuss.

7 'Hodor' i altres traduccions

Dissabte, doble sessió sobre traduccions: el complicat cas de l'*Hodor* de

Joc de trons, des del punt de vista de sis llengües, i un diàleg entre les traductores al castellà de *Los juegos del hambre*, Pilar Ramírez, i *El corredor del laberinto*, Noemí Risco. Dues situacions en les quals la traducció literària ha marcat el camí a l'audiovisual.

8 Friquisme sense complexos

En determinats contextos, desembeinar a la lleugera el qualificatiu *friqui* per a qualsevol manifestació cultural dispersa o extravagant pot resultar insultant. O adequada quan, vaja, del que estem parlant és de friquis-friquis. Però en una convenció organitzada pel nucli dur del *triangle friqui* que dansa al voltant de la llibreria Gigamesh, el terme assumeix tons de vindicació en dues sessions: divendres, amb Cristina Sánchez, que anuncia com a «xerrada acadèmica» la seva conferència *La cultura friqui a Espanya: un refugi en un món líquid*; i dissabte, l'enginyer i escriptor José Valenzuela es preguntarà per si existeix un «cervell friqui» amb especials habilitats cognitives.

9 Torna la por al robot

Aquesta vegada la por no ve dels robots que arriben de l'espai o es rebel·len contra el seu creador, sinó dels que ens prendran el lloc de treball. Divendres, la investigadora en robòtica Carme Torras explicarà les bases reals del canvi que arriba.

10 Joe Haldeman també s'hi apunta

Un autor de primera fila de la ciència-ficció nord-americana, Joe Haldeman, guanyador dels premis Hugo i Nebula amb el seu repàs a la guerra del Vietnam en clau de ciència-ficció, *La guerra interminable*, no figurava entre els convidats però s'ha sumat com a assistent. Així que dissabte s'ha aprofitat per entrevistar-lo davant el públic. ≡

La primera novel·la

Publicar la teva primera novel·la amb 22 anys té avantatges i desavantatges. I alguns avantatges que s'assemblen més, si els analitzes, als desavantatges. Per exemple, si escrius una primera novel·la i no te la publiquen, amb els anys, quan la revises, sents certa tendresa. Si s'ha publicat, et sents desamparada: circula sense que puguis controlar-la, i tu ja no ets aquella persona. És com si constantment mostressin als altres els vídeos de quan no sabies caminar i ara ja sabessis trotar. Un dels desavantatges camuflats d'avantatges és que, al ser jove, la premsa sent molta curiositat per tu: ja sigui per destruir-te o per alçar-te a un tron al qual només tenen accés uns quants. Amb 22 anys, tens tot el temps del món per millorar, i si el que has escrit els agrada, t'auguraran un gran futur. És possible que passis anys així, perquè encara et quedarà temps fins que et treguin l'etiqueta de *jove promesa*. El gran desavantatge és que com que la primera novel·la

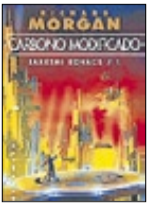
Jo ara tinc l'oportunitat única de reeditar-la sense avergonyir-me'n

normalment passa més desapercebuda que la cinquena o la desena, quan la gent et descobreix en les últimes i els agrada, torna a aquella primera novel·la maleïda (per a tu) per llegir-te més.

Hi ha un llibre en la teva trajectòria amb el qual traces una línia: d'aquí endavant, les novel·les poden envellir més bé o més malament, pots reconèixer-t'hi més o menys, però no t'avergonyeixen. De la línia cap enrere, desitjaries que mai s'haguessin publicat. De la meua primera novel·la es va dir que era fresca i que se li veien les costures. Jo acabava d'aterrar en el sector editorial i la crítica literària em sorprenia. Descobrien coses dels meus personatges que jo no havia pretès, analitzaven el que a mi em passava desapercebut. Era meravellós. A la gent li agradava, era jove, promesa, fresca, diferent. Però se li veien les costures. Això m'inquietava. ¿Quines eren les costures de la meua novel·la? ¿Com les podia ocultar, si era la que pitjor coneixia la meua obra, en vista de tot el que extreien els altres d'aquelles poques pàgines? Molts escriptors reneguen de les seves primeres novel·les, i jo ara tinc una oportunitat única: reeditar la meua primera novel·la, no avergonyir-me'n, amagar-li les costures, però que la frescor, això sí, hi continuï intacta. ≡

i molt aviat...

'CARBONO MODIFICADO' Conseqüències d'una immortalitat virtual

 Gigamesh recupera la novel·la de Richard Morgan en què s'ha basat la pròxima de Netflix *Altered Carbon*. Situada en un futur pròxim en què la consciència d'una persona pot ser descarregada en un dispositiu que pot trasplantar-se de cos a cos, cosa que permet una immortalitat virtual. Aquest fet permet que la víctima d'un assassinat encarregui la investigació de la seva pròpia mort.

'EL DESPERTAR DEL LEVIATÁN' La nova sèrie de Netflix

 James A. Corey és el pseudònim rere el qual s'amaguen els col·laboradors de George R. R. Martin Daniel Abraham i Ty Franck. I *El despertar del Leviatán* (Nova), la novel·la que arribarà la setmana que ve a les llibreries, el primer volum de l'*space opera* en què s'inspira la sèrie d'imminent estrena a Netflix Espanya *The Expanse*. Guerra civil al Sistema Solar.

'FILOS MORTALES' Els relats del món de 'La primera ley'

 El 23 de novembre, Joe Abercrombie serà a Barcelona per presentar *Filos mortales* (Runas), la col·lecció de relats ambientats en el món de *La primera ley*, la trilogia que ara es reedita també en format de *pack* i que complementaven altres títols independents com *Los héroes* i *Tierras rojas*. Violència, conspiracions i tortura en un món de sang i màgia molt subterrània.

'METRO 2035' Un Moscou apocalíptic als túnels del metro

 Arriba el 10 de novembre a Barcelona l'escriptor rus Dmitri Glukhovski, que amb *Metro 2035* (Mino taure) prossegueix la sèrie iniciada amb *Metro 2033* i *Metro 2034*: després d'una guerra nuclear el món ha quedat devastat, però als túnels del metro de Moscou els supervivents s'aferren a la vida. Un claustrofòbic univers que ha donat peu a una sèrie de videojocs d'èxit, l'últim d'ells *Metro: Last Light*.